

INSTRUKCJA BHP PRZY PRACY NA RUSZTOWANIACH

1) OGÓLNE WYMAGANIA

Do pracy na rusztowaniach może przystąpić pracownik posiadający:

- 1) Aktualne szkolenie z zakresu bhp.
- 2) Aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości.

2) PODSTAWOWE ZASADY BHP/PPOŻ.

- 1) Zapoznać się z instrukcją obsługi danego typu rusztowania (DTR) oraz zachować instrukcję do wglądu przez cały czas użytkowania rusztowania. Wykroczenie poza DTR systemu rusztowaniowego wymaga wykonania projektu rusztowania, jako indywidualnego. W przypadku rusztowań, dla których opracowano projekt indywidualny, należy zapoznać się z tym projektem przed rozpoczęciem pracy.

- 2) Stosować SOI: kask, kamizelkę, ubranie i obuwie ochronne, rękawice ochronne, szelki asekuracyjne z linką bezpieczeństwa oraz okulary ochronne. Podczas montażu i demontażu rusztowania oraz podczas prac zmuszających do wychylania się poza barierki podestu rusztowania, należy stosować indywidualne zestawy asekuracyjne chroniące przed upadkiem z wysokości.

- 3) Rusztowania mogą być stawiane, modyfikowane i demontowane wyłącznie przez kompetentne osoby (posiadające kwalifikacje monterów rusztowań) oraz powinny znajdować się pod bezpośrednim nadzorem wykwalifikowanego specjalisty w zakresie eksploatacji rusztowań. Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego odbioru technicznego.
- 4) Rusztowania powinny podlegać cotygodniowym przeglądom, a dodatkowe przeglądy wykonuje się w przypadku występowania trudnych warunków pogodowych (jeśli rusztowania stoją na zewnątrz) oraz po wprowadzeniu znaczących modyfikacji.
- 5) Nieukończone i nieużytkowane rusztowania powinny być zabezpieczone przed wejściem osób nieupoważnionych (np. oznaczenie piktogramem).
- 6) Podesty na rusztowaniach roboczych muszą być zbudowane z elementów tego samego typu, za wyjątkiem sytuacji, w których mieszanie różnych elementów zostało dopuszczone przez producenta rusztowań prefabrykowanych oraz mieć zapewnione bezpieczne drogi wejścia i zejścia z rusztowania, a także mieć barierki na wysokości rąk i kolan oraz bortnice na każdym poziomie podestu roboczego.
- 7) Ruchome podesty robocze muszą mogą być stosowane wyłącznie w charakterze podestów roboczych, nie są środkami do wchodzenia i wychodzenia z miejsca pracy.
- 8) Ruchome podesty robocze mogą być stosowane wyłącznie na równej powierzchni, chyba że są przeznaczone do pracy na nierównej powierzchni.
- 9) Rusztowania podwieszane do prac lekkich i ruchome podesty robocze - jeśli rusztowanie zostało podwieszone dwiema linami stalowymi do każdego wciągnika, operatorzy są zobowiązani do noszenia uprząży i linki bezpieczeństwa z amortyzatorem (sprawdzić zgodność z wysokością), przymocowanych do odpowiedniego punktu na powieszonym rusztowaniu.

- 10) Barijerki zabezpieczające powinny składać się z poręczy górnej (ochronnej) 1.100 mm nad powierzchnią roboczą, z poprzeczki środkowej na wysokości od 500 do 550 mm oraz z bortnicy (krawężnika) o wysokości 150 mm. W przypadku rusztowań systemowych dopuszcza się umieszczanie poręczy ochronnej na wysokości 1.000 mm.
- 11) Siatka zabezpieczająca musi być zamontowana zgodnie z instrukcją producenta przez kompetentne lub przeszkolone osoby, które są zabezpieczone przed upadkiem za pomocą odpowiednich środków, jak rusztowania, podesty robocze lub systemy blokujące spadanie.
- 12) Wszystkie punkty dostępowe do rusztowań muszą być oznaczone tabliczką: "zakaz wstępu", w celu ograniczenia dostępu osób niepowołanych podczas budowy i demontażu.
- 13) Strefy, w których występuje ryzyko upadku lub uderzenia spadającym przedmiotem muszą być wygradzone barierkami i oznakowane. Barijerki i znaki muszą być wyraźnie widoczne oraz zamontowane w sposób uniemożliwiający ich przestawienie.
- 14) Należy stosować się do zapisów Zasad Ratujących Życie oraz Standardów Zarządzania Pracami o Wysokim Ryzyku - Prace na wysokości.

3) PODSTAWOWE CZYNNOŚCI PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY

- 1) Przed przystąpieniem do prac na rusztowaniu należy upewnić się, że jest ono dopuszczone do eksploatacji i nie występują warunki mające wpływ na bezpieczeństwo.
- 2) Wyznaczyć, ogrodzić, monitorować strefę niebezpieczną oraz odpowiednio ją oznakować (strefa niebezpieczna nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 5 m).
- 3) Pracownik użytkujący rusztowanie, zobowiązany jest do dokonywania codziennych przeglądów rusztowania w szczególności:
 - a) Czy rusztowanie nie doznało uszkodzeń lub odkształceń,
 - b) Czy rusztowanie jest prawidłowo zakotwione,
 - c) Czy przewody elektryczne są dobrze izolowane i nie stykają się z konstrukcją rusztowania,
 - d) Czy stan powierzchni pomostów roboczych i komunikacyjnych jest właściwy (czystość, a w warunkach zimowych – zabezpieczenie przeciwpoślizgowe),
 - e) Czy nie zaszły zjawiska mające ujemny wpływ na bezpieczeństwo rusztowania (np. nie doszło do utraty stabilności rusztowania po obfitych opadach deszczu, silnych wiatrach).
- 4) Rusztowanie z elementów metalowych musi być uziemione, a protokół odbioru technicznego rusztowania powinien zawierać informację o oporności uziomu.
- 5) Zabezpieczyć z czterech stron pomosty robocze znajdujące się powyżej 2 m nad poziomem otoczenia.
- 6) Zapewnić bezpieczny pion komunikacyjny.

4) PODSTAWOWE CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU PRACY

- 1) Usunąć wszystkie materiały i narzędzia z rusztowania.
- 2) Zabezpieczyć rusztowanie przejezdne przed samoczynnym przemieszczaniem oraz odstawić w wyznaczone miejsce.

5) ZASADY I SPOSOBY BEZPIECZNEGO WYKONANIA PRACY

- 1) Rusztowania powinny być każdorazowo sprawdzane (zgodnie z DTR lub projektem indywidualnym), przez kierownika budowy lub osobę wyznaczoną po:
 - a) Silnym wietrze,
 - b) Obfitych opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac,
 - c) Przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu.
- 2) Rusztowania przejezdne muszą być zabezpieczone, co najmniej w dwóch miejscach przed przypadkowym przemieszczeniem.
- 3) W czasie pracy na rusztowaniu przejezdnym wszystkie kółka muszą być zablokowane.
- 4) W przypadku odsunięcia rusztowania od ściany ponad 0,2 m należy stosować zabezpieczenia od strony tej ściany w postaci:
 - a) Deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m,
 - b) Poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,1 m,
 - c) Wypełnienia wolnej przestrzeni pomiędzy deską krawężnikową, a poręczą w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem z wysokości.

- 5) Podczas pracy należy stosować przeznaczone dla danego typu rusztowania podesty robocze lub błaty.
- 6) Rusztowania stojakowe muszą mieć wydzielone bezpieczne piony komunikacyjne.
- 7) Udźwig urządzenia do transportu materiałów na wysięgnikach mocowanych do konstrukcji rusztowania nie może przekraczać wartości wskazanych w DTR lub projekcie indywidualnym. Dopuszczalne obciążenie konstrukcji rusztowania powinno zostać wskazane w protokole odbioru technicznego.
- 8) Równoczesne wykonanie robót na różnych poziomach rusztowania jest dopuszczalne, pod warunkiem zachowania wymaganych odstępów między stanowiskami pracy, bezpieczne odległości wynoszą:
 - a) w poziomie, co najmniej 5 m,
 - b) w pionie konieczne jest zachowanie, co najmniej jednego wolnego pomostu od pomostu, na którym są wykonywane roboty.
- 9) Rusztowania należy poddawać czynnościom konserwacyjnym zgodnie z dokumentacją DTR lub projektem indywidualnym.

NIE WOLNO:

- 1) Nie wolno montować, demontować i eksploatować rusztowań:
 - a) Jeżeli o zmroku nie zapewniono oświetlenia pozwalającego na dobrą widoczność,
 - b) W czasie gęstej mgły, opadów deszczu, śniegu oraz gołoledzi,
 - c) W czasie burzy lub wiatru o prędkości przekraczającej 10 m/s.
- 2) Pozostawiać materiałów i wyrobów na pomostach rusztowań po zakończeniu pracy.
- 3) Zrzucać elementów demontowanych rusztowań.
- 4) Przemieszczać rusztowań przejezdnych w przypadku, gdy przebywają na nich ludzie.
- 5) Przeciążać pomostów roboczych.
- 6) Stosować do montażu elementów uszkodzonych.
- 7) Stosować wyższych rusztowań niż zaleca dokumentacja DTR.
- 8) Montować punkty świetlne bezpośrednio na rusztowaniu.
- 9) Wspinać się po konstrukcji rusztowania.
- 10) Używać nieodebranego rusztowania.
- 11) Wychylać się poza bariery ochronne rusztowania bez zastosowania środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

6) UWAGI

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przerwać pracę na rusztowaniu, opuścić je oraz niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie przełożonego.

Prace na rusztowaniach muszą być wykonywane wyłącznie na polecenie pisemne wykonania pracy.

DATA OPRACOWANIA: 2022-03-31

DATA AKTUALIZACJI: 2026-03-24

OPRACOWAŁ:

Kamil Jóźwiak

podpis

ZWERYFIKOWAŁA (BHP):

Justyna Szostak

podpis

ZATWIERDZIŁ:

Prezes Zarządu

Paweł Orlof

podpis

2026-04-01

